

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана

«   »   2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Загальна теорія соціальних технологій

для студентів

галузь знань   05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність   054 «Соціологія»
освітній рівень   бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни   обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Володимир СУДАКОВ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (підпис, ПІБ, дата) «__»__ 20__ р.

Розробник: Володимир СУДАКОВ, завідувач кафедри теорії та історії соціології, доктор соціологічних наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри теорії та історії соціології
Володимир СУДАКОВ

Протокол № 13 від «27» 08 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» 07 2022 року № 8
Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів сучасного професійного світогляду шляхом розкриття суті, змісту та світового досвіду технологічного використання потенціалу соціологічних знань.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.*

2. *Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами*

3. *Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії*

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна сприяє вивченню специфічного кола актуальних для сучасної соціологічної науки теоретичних питань, які відображують її технологічні і дослідницькі можливості в аспектах оптимізації та регулювання процесів соціальної життєдіяльності, отримання знання стосовно специфіки соціально-технологічної діяльності та провідних напрямків розробки та впровадження традиційних та інноваційних соціальних технологій в основних сферах суспільного життя.

4. Завдання (навчальні цілі): формування у студентів сучасного професійного світогляду шляхом розкриття суті, змісту та світового досвіду технологічного використання соціологічних знань в аспектах розуміння специфіки соціально-технологічної діяльності та провідних напрямків розробки та впровадження традиційних та інноваційних соціальних технологій в основних сферах суспільного життя.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03)
- Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога (СК08)
- Здатність застосовувати соціологічні знання щодо соціальних технологій для різних соціальних груп (СК09)

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	загальні теоретичні основи соціально-технологічної діяльності та типологічну специфіку соціальних технологій в аспектах розуміння технологічної спрямованості соціологічного знання, ризиків і чинників соціальної напруженості та історичного досвіду розробки і впровадження соціальних технологій,	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси), іспит	25
1.2	тенденції концептуального розвитку та напрямки інституціоналізації традиційних та інноваційних соціальних технологій ХХ та ХХІ ст. в основних сферах суспільної життєдіяльності	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси), іспит	20
2.1	визначити смисл процесів, що відбуваються при вирішенні завдань ідентифікації ступеня можливої технологізації соціальних об'єктів та з'ясування практичної доцільності впровадження традиційних та інноваційних	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси)	15

2.2	соціальних технологій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	контрольна робота, практичні завдання (кейси), іспит	10
3	оцінювати концептуальну основу інноваційних соціально-технологічних проєктів гуманізації суспільних відносин в середовищах економічних, політичних та соціокультурних взаємодій та комунікацій	самостійна робота, виконання дослідницького проєкту, колоквиум	презентація дослідницького проєкту	15
4	дослідницький проєкт	аналітична, дослідницька та пошукова діяльність	самостійна робота, виконання дослідницького проєкту	15
			презентація дослідницького проєкту, контрольна робота, практичні завдання (кейси)	

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
РН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.	+	+	+	+	+	
РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.	+		+	+	+	+
РН14. Використовувати соціальні технології моніторингу і оцінювання стану соціального середовища та вирішення нагальних соціальних проблем.	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – 17/10 балів
2. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 30/18 балів (3 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних бали за кожною)
3. виконання та презентація результатів дослідницького завдання: РН3, РН4 – 13/8 балів

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 (білет містить два питання) – 40 балів (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового іспиту: студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менш ніж 36 балів. Такий студент допускається до іспиту за умови написання реферативної роботи змістом та обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

1. Семінарські заняття оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру
2. Контрольна робота №1 виконується студентами після вивчення Тем 1-4.
3. Контрольна робота №2 виконується студентами після вивчення Тем 5-8.
4. Контрольна робота №3 виконується студентами після вивчення Тем 9-11.
5. Дослідницьке завдання виконується протягом семестру, презентується на останньому за

графіком навчання семінарському занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

Назва і номер теми	Кількість навчальних годин		
	Лекції	Семінарські	Самост. Робота
1. Соціальні технології: теоретичні засади та пізнавальний потенціал			
1. Соціальні технології як тип науково-пізнавальної та організаційно-практичної діяльності	4	4	10
2. Специфіка пізнавальних та практичних функцій соціальних технологій	2	4	8
3. Соціальний ризик як соціально-технологічна проблема: поняття, діагностика соціальних чинників та технології подолання деструктивних проявів ризику.	4	4	8
4. Етичні проблеми розробки та впровадження соціальних технологій..	2	4	6
2. Генеза та етапи історичного розвитку соціальних технологій: ідеї та проекти оптимізації соціальної життєдіяльності від античності до XX століття			
5. Ідеї та проекти гармонізації соціального середовища в античній та середньовічній культурі	4	4	10
6. Ідеали соціального розвитку в епоху Відродження: ефемерен утопічного мислення в епоху генези капіталістичного суспільства	2	4	10
7. Соціально-технологічні проекти гуманізації суспільних відносин в XVII-XVIII ст.	2	4	10
8. Ідеали соціального розвитку в XIX столітті: революційні та реформістські проекти перебудови капіталістичного устрою суспільства.	4	4	12
3. Інноваційні соціальні технології XX століття: провідні напрямки розвитку та інституціоналізації в суспільному житті			
9. Соціальні технології економічної сфери суспільної життєдіяльності	4	4	10
10. Соціальні технології політичної сфери суспільного життя	4	2	8
11. Соціальні технології духовно-інформаційної сфери суспільного життя	4	4	10
ВСЬОГО:	36	42	102

Загальний обсяг – 180 год. В тому числі:

Лекції – 36 год.

Семінарські заняття – 42 год.

Самостійна робота – 102 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Подшивалкина В.И. Социальные технологии: проблемы методологии и практики. – Кишинев: Центральная типография, 1997.- Гл. 1-3.
2. Соціальні технології: заради чого? яким чином? з яким результатом: монографія /кол. авторів, наук. ред. В. І. Подшивалкіна. – Одеса: ОНУ, 2015. – С.16-22; 23-29; 32-35. 54-58; 64-72; 98-135.
3. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Теория социальных технологий: Учеб. пособие. - К.: МАУП, 2004. –С.11 -32; 142-157; 249-289.

Додаткова

1. Арістотель. Політика URL: <http://litopys.org.ua/aristotle/arist.htm>
2. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну. - М., 2000. - С. 22-53
4. Бехманн Г. Современное общество: общество риска, информационное общество, общество знаний. - М, 2012. - Гл. 1.
3. Гідене Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя. Київ: Альтерпрес, 2004. - С.20-30.
4. Гринфилд А. Радикальные технологии. Устройство повседневной жизни. - М., 2016. - С. 121-137.
5. Безрукова О.А. Соціальна відповідальність в сучасному суспільстві. - Запоріжжя, 2012. -Гл.1-3.
6. Калініченко З.Л. Ризик менеджмент: навч. посіб.- Дніпро; ДДУВС, 2021.- С. 40-62; 63-87; 88-96.
7. Кампанелла Т. Місто Сонця URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3439>
8. Лукашевич М.П. Соціологія ринку: підручник.- К., 2011.- С.129-165.
9. Маркс К. До критики політичної економії / вид. 2-ге. - Харків: Державне видавництво України, 1926.
10. Маркс К., Енгельс Ф. Критика Готської програми / Пер. з нім. - Б.м.: Партвидав «Пролетар», 1933.
11. Маркс К., Енгельс Ф. Маніфест комуністичної партії. URL: <https://commons.com.ua/uk/manifest-komunistichnoyi-partiyi/>
12. Мілль Дж.-Ст. Індивідуальна свобода і межі суверенності індивіда // Лібералізм: Антологія.- К., 2002. - С. 424-440.
13. Мор Т. Утопія. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=3752>
14. Нові медіа в сучасному суспільстві: монографія / В.М.Судакова,, М.Ю Наумова та ін. - К., 2017. - С.11-88
15. Платон. Держава URL: <http://litopys.org.ua/plato/plat.htm>
16. Поппер К. Открытое общество и его враги. - В 2-х т. - М., 1992. - Т.1 Чары Платона. (Розділи 3, 4, 6)
17. Руссо Ж.-Ж. Об общественном договоре, или принципы политического права. // Руссо Ж.-Ж. Об общественном договоре : Трактаты - М., 2000. - С.195-322.
18. Сапелкіна О.В., Чепурко Г.І. Емпірична соціологія: курс лекцій.- Львів, 2018. - С.8-13.
19. Слощинський Б.В. Історія суспільно-політичної думки: Курс лекцій. - К.: Вид-во Європейського ун-ту, 2005. - С.18-44; 90-107;152-187; 248-259.
20. Соболевська М.О. Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології. - Навчальний посібник. - К., 2020. - С. 76-96.
21. Соціологія. : короткий енциклопедичний словник / Під заг ред. В.І. Воловича. - К.: Ценир духовної культури, 1998. -С.79-83; 414-419, 434-437, 455-457.
22. Суїменко Е.И. Социальная инженерия: к вопросу о научном статусе// Соціологічна наука і освіта в Україні: Зб. наук. пр. - К.: МАУП, 2000.- Вип.1.- С. 78-81.
23. Судаков В.І. Гносеологічні властивості та порівняльні критерії прагматичної ефективності соціальних технологій// Проблеми розвитку соціологічної теорії. Порівняльні дослідження: виклики соціологічної теорії та практики. Матеріали XIII наук.-практ. конф. 19-29 травня 2016 р. -К.: Логос, 2016. - С. 130-132.
24. Судаков В.И. Социологическое познание: современные тенденции и стимулы развития.- Днепропетровск: Изд-во ДГУ, 1995.
25. Судаков В.І. Технологічні стимули соціальної модернізації українського суспільства // Проблеми розвитку соціологічної теорії: Модернізація суспільства та соціальні технології. Матеріали ХУ Міжнар. наук.-практ. конф. - К., 2018. - С. 11-15.
26. Технологии политической власти. К., 1997.- С. 44-75.
27. Токвіль А. Свобода і рівність у демократичному суспільстві // Консерватизм: Антологія. - К., 1998. - С.257-275.
28. Туленков М.В. Соціологія праці та зайнятості в сучасному соціологічному дискурсі // Ринок праці та зайнятість населення. Соціологія праці та зайнятості: шляхи інституціоналізації та перспективи розвитку: зб. наук. пр. - К.: ІПК ДСЗУ, 2016. - С,7-11.
29. Туленков М.В. Теорія систем і системний аналіз в соціології: Підручник. - К., 2020. - С.9-36.
30. Хейзинга Й. Homo Ludens. В тени завтрашнього дня. - М.:Наука, 1992.
31. Червінська Т.Г. Соціологія. Навчальний посібник. - 2-ге вид. доп.- К.,2017. - С.7- 16; 17-41.
32. Чудовська-Кандиба І. Соціокультурні виміри рекламних практик. - К., 2011.- С.9-13; 395-403.
33. Wardy R. Ancient Greek philosophy //The Blackwell companion to Philosophy. - Oxford: Blackwell publ., 1997. - P 482-499.
34. Martin C.F.J. Medieval philosophy //The Blackwell companion to Philosophy. - Oxford: Blackwell publ., 1997. - P.500-508.